

specifikace: věcná příslušnost okresních soudů k žalobě člena společenství vlastníků jednotek na náhradu škody uplatněné proti společenství a členům výboru společenství

§ 9 odst. 1 o.s.ř.

§ 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř

§ 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř

§ 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř

§ 9 odst. 2 písm. p) o. s. ř

§ 20 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

§ 210 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

§ 1194 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

§ 1 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích (ZOK)

Ncp 220/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobce: **Ing. P. V.**

bytem Baranova 6, 130 00 Praha 3

proti

žalovaným: 1) **Společenství vlastníků Baranova 6, Praha 3**, IČO 24848603

sídlem Baranova 1899/6, Žižkov, 130 00 Praha 3

2) **J. K.**

3) **L. H.**

4) **I. R.**

všichni žalovaní zastoupeni advokátem Mgr. Martinem Heiplíkem

sídlem Botičská 1936/4, 128 00 Praha 2

o zaplacení částky 7 802 Kč s příslušenstvím,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 3 pod sp. zn. 19 C 278/2019, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobce se jako vlastník jednotky domáhá svou žalobou doručenou Obvodnímu soudu pro Prahu 3 (dále jen „předkládající soud“) dne 25. 4. 2019 proti prvnímu žalovanému jako příslušnému společenství vlastníků a ostatním žalovaným jako členům výboru prvního žalovaného zaplacení celkově částky 7 802 Kč s (blíže nespecifikovaným) příslušenstvím. Uvedený požadavek na peněžité plnění v sobě podle obsahu žalobních tvrzení zahrnuje dva samostatné dílčí nároky na náhradu škody, která měla žalobci vzniknout jednak v souvislosti s neoprávněným přenecháváním jednotky č 106 k užívání „nějaké organizaci“ (v rozsahu částky 2 065 Kč) a dále v důsledku bezplatného přenechávání technologického zařízení kotelny organizaci dodávající teplo do příslušného objektu (v rozsahu částky 5 735 Kč), to vše bez souhlasu vlastníků jednotek a se souhlasem výboru prvního žalovaného.
2. Předkládající soud, a to poté, co ve věci učinil řadu úkonů, předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), s tím, že není soudem věcně příslušným k rozhodování tohoto sporu, když „věc má být posouzena dle § 9 odst. 2 písm. e) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, neboť se jedná o spor mezi členy obchodní korporace (společenství vlastníků jednotek) a členy jejích orgánů“; „důvody věcné nepřislušnosti podepsaný soud vyvozuje z postavení účastníků řízení“.
3. Žalobce v reakci na příslušnou výzvu předkládajícího soudu (§ 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř.) předložil dne 6. 3. 2020 předkládajícímu soudu obsáhlé písemné podání (na č. l. 149 – 153 spisu), ve kterém se však vyjádřil výlučně ve věci samé a nikoli k otázce věcné příslušnosti soudu.

4. Žalovaní prostřednictvím svého zástupce ve svém podání ze dne 3. 3. 2020 (na č. l. 148 spisu) vyjádřili s názorem předkládajícího soudu o absenci jeho věcné nepříslušnosti nesouhlas s tím, že základ sporu vychází ze vztahů v souvislosti s prvním žalovaným, který je svou právní povahou společenstvím vlastníků jednotek podle § 1194 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“); naproti tomu z definice obchodní korporace obsažené v ustanovení § 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOK“), vyplývá, že obchodními korporacemi jsou pouze obchodní společnosti a družstva. S ohledem na právě řečené, když společenství vlastníků jednotek nepatří mezi obchodní korporace, žalovaní uzavřeli, že postup soudu I. stupně podle § 104a o. s. ř. není namístě.
5. Podle § 20 odst. 1 věta první o. z., právnická osoba je organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná.
6. Podle § 210 odst. 1 o. z., korporaci vytváří jako právnickou osobu společenství osob.
7. Podle § 1194 odst. 1 o. z., společenství vlastníků je právnická osoba založená za účelem zajišťování správy domu a pozemku; při naplňování svého účelu je způsobilé nabývat práva a zavazovat se k povinnostem. Společenství vlastníků nesmí podnikat ani se přímo či nepřímo podílet na podnikání nebo jiné činnosti podnikatelů nebo být jejich společníkem nebo členem.
8. Podle § 1 odst. 1 ZOK, obchodními korporacemi jsou obchodní společnosti (dále jen „společnost“) a družstva.
9. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
10. Podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci.
11. Podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy a členy jejich orgánů nebo likvidátory, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce členů orgánů nebo likvidace.
12. Podle § 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech jednání shromáždění společenství vlastníků a sporů z toho vzniklých, s výjimkou sporů o příspěvky členů společenství vlastníků na správu domu a pozemku, sporů o zálohy na úhradu za služby a způsobu rozúčtování cen služeb.
13. Podle § 9 odst. 2 písm. p) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech zákonného ručení při porušení péče řádného hospodáře.
14. Jak v odstavci 1. konstatováno, žalobce se jako vlastník jednotky (a tedy i člen prvního žalovaného jako příslušného společenství vlastníků /§ 1194 odst. 2 věta první o. z./) žalobou v tomto řízení domáhá náhrady škody proti prvnímu žalovanému jako příslušnému společenství vlastníků (§ 1194 odst. 1 o. z.) a ostatním žalovaným jako členům výboru (tedy statutárního orgánu /§ 1205 odst. 1 věta druhá o. z./) prvního žalovaného.
15. První žalovaný, a to jako společenství vlastníků podle § 1194 odst. 1 o. z., sice naplňuje obecné zákonné znaky korporace, když tento typ právnické osoby vytváří společenství osob – členů – vlastníků jednotek (§ 210 odst. 1 o. z., s přihlédnutím k § 1194 odst. 2 věta první o. z.), nejedná se však již o speciální typ obchodní korporace ve smyslu § 1 ZOK, a to již jen proto (tedy bez ohledu na zákonem explicitně vyjádřený nepodnikatelský – tedy neobchodní – charakter společenství vlastníků), že definiční výčet obchodních korporací obsažený v uvedeném zákonném ustanovení - a zahrnující výlučně obchodní společnosti, tedy: veřejnou obchodní společnost,

komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciovou společnost, evropskou společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení (§ 1 odst. 2 ZOK), jakož i družstva, tedy: družstvo a evropskou družstevní společnost (§ 1 odst. 3 ZOK) - je uzavřený.

16. Již jen proto, že žalovaný není obchodní korporací, je pojmově vyloučeno, aby na projednávanou věc dopadala procesní úprava obsažená v (předkládajícím soudem odkazovaném) § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., případně úprava obsažená v § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř. S ohledem na skutečnost, že se podle obsahu žaloby věc nedotýká jednání shromáždění prvního žalovaného (jako společenství vlastníků), nepřichází do úvahy ani speciální úprava věcné příslušnosti krajských soudů podle § 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř. Jelikož žalobce v rámci své žaloby netvrdil, že by se nárokováného plnění nemohl po právní osobě – prvním žalovaném – domoci, a dokonce své dílčí nároky vůči takovému žalovanému rovněž vznáší, je – s ohledem na žalobcem vymezený předmět řízení, který je přitom určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení (viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10) - rovněž vyloučena (stran druhé, třetí a čtvrté žalované jinak do úvahy připadající ve smyslu § 159 odst. 3 o. z.) aplikace § 9 odst. 2 písm. p) o. s. ř.
17. Vzhledem ke všemu shora konstatovanému nadřízený soud uzavírá, že k žalobnímu požadavku v této věci jsou věcně příslušné okresní soudy ve smyslu obecné úpravy věcné příslušnosti soudů pro sporné občanské soudní řízení obsažené v § 9 odst. 1 o. s. ř., když se (a to byť i jen z části) nejedná o věc, pro kterou by zákon zakládal speciální věcnou příslušnost soudů krajských. Taková speciální úprava totiž není obsažena nejen ve zmiňovaných ustanoveních § 9 odst. 2 písm. e), f), l) a p) o. s. ř., ale ani v žádném jiném ustanovení zákonné povahy.
18. Proto nadřízený soud rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni příslušné okresní soudy (§ 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 31. března 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu

